

R O M Â N I A
Avocatul Poporului

Ombudsman

Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, Bucureşti

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: http://www.avpoporului.ro E-mail: avp@avp.ro

Domnului Dincă Mihai

Comisar șef de poliție

Şeful Serviciului de Reținere și Areștare Preventivă

Stimate domnule,

Urmare a vizitei efectuate în data de 24 septembrie 2015, de echipa de vizită alcăuită din reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, medic și reprezentat al unei Organizații Neguvernamentale, a fost întocmit **Raportul preliminar în regim de urgență** (anexat prezentei), cuprinzând aspectele constatațe și recomandările formulate în acest context.

Menționăm că, potrivit art. 29¹⁴ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

„(1) În cazurile în care se constată o încălcare a drepturilor omului prin tortură ori tratamente aplicate cu cruzime, inumane sau degradante **care produc un risc imminent de afectare a vieții sau sănătății unei persoane**, se elaborează un raport preliminar în regim de urgență.

(2) Termenul pentru întocmirea și adoptarea raportului preliminar este de 3 zile și poate fi prelungit pentru motive intemeiate cu încă 3 zile.

(3) Instituțiile vizate sunt obligate să se conformeze de urgență propunerilor și recomandărilor sau să formuleze un răspuns în condițiile prevăzute la art. 29¹² în termen de **maximum 3 zile calendaristice**.

Menționăm că Raportul preliminar în regim de urgență a fost transmis spre știință Direcției Medicale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, Inspectoratului General al Poliției Române, Ministerului Afacerilor Interne.

Folosesc acest prilej, pentru a vă asigura, stimate domnule, de deosebita mea considerație.

Avocatul Poporului,

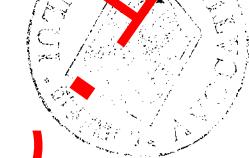
Victor CIORBEA

București, 25 septembrie 2015

Domnului Victor Ciorbea

17.10.2008

Avocatul Poporului

Raport preliminar în regim de urgență

Sumar:

Sesizare din oficiu cu privire la respectarea stării de sănătate în cazul unei persoane private de libertate, aflate în arestul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București (Centrul de Reținere și Arestare preventivă nr. 1 București).

Prezentul raport este structurat după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată și din discuția purtată cu persoana privată de libertate
3. Recomandări adresate medicului și conducerii din Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 1 București, și transmise spre știință Direcției Medicale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, Inspectoratului General al Poliției Române, Ministerului Afacerilor Interne

* Aspectele privind condițiile de detenție din Centrul de Reținere și Arestare preventivă nr. 1 București vor face obiectul unui Raport de vizită distinct, în care vor fi reluate unele aspecte din prezentul Raport preliminar în regim de urgență

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 14 alin. (1) coroborat cu art. 29⁷ alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere prevederile art. 27 și art. 34 din Constituție (dreptul la integritate fizică și psihică, dreptul la ocrotirea sănătății), instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a efectuat o vizită la Arrestul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București (Centrul de Reținere și Areștare preventivă nr. 1 București).

Unul dintre obiectivele vizitei a fost verificarea aspectelor sesizate de mass-media privind starea de sănătate a unei persoane arestate preventiv (domnul dr. Sorin Mircea Oprescu), diagnosticată cu afecțiuni cardiace cronice, a cărei stare de sănătate s-a alterat în timpul încarcerării.

Potrivit acelorași surse mass-media, persoana arestată preventiv a solicitat să fie prezentată la Spitalul Universitar de Urgență București pentru a fi consultată de medicii săi curanți; în acest sens, avocatul acestuia a precizat: "nu ne interesează spitalul, ci doar să fie dus la un spital bun, **cu aparatură medicală**".

Conform unui comunicat de presă al Direcției Generale de Poliție a Municipiului București: "Urmare la solicitarea formulată de către persoana arestată preventiv și încarcerată în arrestul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, în data de 23.09.2015, în respectarea prevederilor art. 71 pct. (6) din Legea nr. 254/2013, **factorii decizionali** (CMDTA Doctor Nicolae Kretzulescu) au stabilit că persoana în cauză poate fi examinată de către un medic nominalizat expres, la locul de detinere, urmând ca personalul medical ce are în supraveghere persoanele reținute/arestate preventiv să permită efectuarea acestui consult la nivelul cabinetului medical din interiorul Centrului de Reținere și Areștare Preventivă".

La efectuarea vizitei în centrul de arest, au participat reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului (doamna Silvia Lobonțiu, domnul Nicolae Voicu-consilier), doamna Dr. Ionescu Mariț Marina-medic desemnat de Colegiul Medicilor din România și domnul Mihai Ioan Popescu-reprezentant al Organizației Neguvernamentale GRADO - Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată și din discuția cu medicul centrului de arest și cu persoana arestată preventiv

Demersuri întreprinse pentru investigarea medicală a persoanei private de libertate

Pentru obținerea de informații referitoare la starea actuală de sănătate a persoanei private de libertate, în cadrul vizitei s-au purtat discuții cu reprezentanții conducerii Serviciului de Reținere și Arestare Preventivă, ai Centrului de Arest Preventiv, cu medicul centrului și cu persoana arestată preventiv, ocazie cu care au fost puse la dispoziția echipei de vizită o serie de documente referitoare la starea de sănătate și demersurile întreprinse pentru evaluarea medicală a acesteia.

■ Menționăm că, potrivit art. 71 alin. (6) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, persoana condamnată la o pedeapsă privată de libertate poate solicita, contra cost, să fie examinată, la locul de detinere, de un medic din afara sistemului penitenciar. Constatările medicului din afara sistemului penitenciar se consemnează în dosarul medical al persoanei condamnate.

Prevederile Capitolului V referitoare la drepturile persoanelor condamnate, inclusiv dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri se aplică și persoanelor aflate în executarea pedepselor preventive privative de libertate, conform art. 110 alin. (1) din Legea nr. 254/2013.

Potrivit art. 29³ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție monitorizează în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante și a exercitării fără discriminare a drepturilor și libertăților fundamentale ale acestora.

Din verificarea documentelor a rezultat că, în perioada încarcerării, persoana arestată preventiv a fost monitorizată cu privire la valorile TA (tensiune arterială), puls și glicemie, continuând tratamentul medicamentos curent.

Pe data de 21.09.2015, ora 16.35, starea de sănătate a persoanei private de liberate s-a alterat și a impus un examen medical de urgență, deoarece aceasta a acuzat dureri toracice, însotite de transpirații reci și greață, care nu au cedat la administrarea unui antalgic.

I. investigațiile medicului specialist din Spitalul „Sf. Ioan”

În această situație, medicul arrestului preventiv a dispus trimiterea de urgență la Spitalul „Sf. Ioan”, unde în jurul orei 18:00 a fost examinat de către un medic primar cardiolog, care în urma investigațiilor paraclinice a considerat necesar a fi efectuate investigații suplimentare de specialitate, ridicându-se suspiciunea unei posibile afecțiuni coronariene.

În acest context, medicul specialist de la Spitalul „Sf. Ioan” a făcut următoarele **recomandări medicale:**

- continuarea terapiei curente;
- efectuarea testului de efort +/- coronarografie;
- evitarea efortului fizic și stresului psihico-emotional;
- consult pneumologic și probe ventilatorii.

II. monitorizarea stării de sănătate de către medicul arrestului

Din analiza documentelor medicale rezultă că, la reîntoarcerea în arest, în aceeași zi, la ora 20:15, medicul arrestului a menționat în scris date legate de monitorizare TA (tensiune arterială), AV (alură ventriculară) și glicemie, considerând că afecțiunea cardiacă este în remisie diagnosticul de „Angina pectorala în remisie. Leucocitoză,,. De asemenea, același medic a recomandat tratament antibiotic și nitroglicerină 1 comprimat la nevoie, precum și un examen cardiologic la Polyclinic CMDTA N. Kretzulescu (Central Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu-policlinică subordonată MAI), care patravă susținerilor reprezentanților cabinetului medical din arest, nu dispune de aparatul necesară investigațiilor cardiologice recomandate.

Personă arestată a solicitat în data de 21.09.2015 un examen medical de specialitate la Spitalul Universitar de Urgență București dotat cu echipamentele necesare pentru efectuarea investigațiilor recomandate. **Pacientul a refuzat o nouă examinare recomandată de medicul din arest**, considerând că este cazul să facă investigațiile de supraspecialitate cardiologică recomandate inclusiv de medicul primar cardiolog, recomandate la Spitalul „Sfântul Ioan”.

În opofida recomandărilor medicului primar cardiolog de la Spitalul „Sf. Ioan”, până la data efectuării vizitei de către echipa instituției Avocatul Poporului, investigațiile de supraspecialitate cardiologică nu fuseseră efectuate, medicul centrului de arest apreciind că:

- se impune reevaluare cardiologică la nevoie, evaluare pneumologică și continuarea tratamentului cronic (examen clinic din data 22.09.2015 ora 15:00);

- s-a reiterat consult cardiologic și diabetologic în cadrul Polyclinicii CMDTA. N. Kretzulescu, deoarece starea generală a pacientului se modificase: „agitat, fără angină pectorală; relata parestezii la nivelul degetului 5 mâna stângă (examen clinic 23.09 ora 22:50).

CMDTA N. Kretzulescu a comunicat pacientului, în data de 23.09.2015, că:

- „medicul arestului poate da numai un aviz/acord cu privire la efectuarea consultului la locul de detinere, urmând ca ulterior în funcție de diagnosticul, indicațiile terapeutice și recomandările medicului din afara sistemului sănătății al MAI consemnate sub parafă și semnatură în fișa medicală a persoanei private de libertate, să decidă asupra conduitei de urmat”;

- CMDTA N. Kretzulescu a mai precizat că nu are competența de a aproba deplasarea persoanei arestate la Spitalul Universitar de Urgență București;

- persoanei i se solicită să nominalizeze medicul/medicii de specialitate care dorește să-l consulte la locul de detinere.

Referitor la cererea persoanei arestate preventiv de a fi supusă unui consult de specialitate la Spitalul Universitar de Urgență București, și având în vedere răspunsul CMDTA N. Kretzulescu, tot în data de 23.09.2015, Serviciul de Reținere și Arrestare Preventivă a solicitat Spitalului Universitar de Urgență București să informeze medicii nominalizați de către persoana privată de libertate că pot efectua consultul de specialitate în arestul poliției cu avizul medicului care deservește Centrul de Reținere.

Între Spitalul Universitar de Urgență București și Serviciul de Reținere și Arrestare Preventivă a urmat un schimb de adrese în privința bazei legale pentru efectuarea unui consult în arest preventiv. În data 24.09.2015, Spitalul Universitar de Urgență București a răspuns că medicii nominalizați pot efectua acte medicale de diagnostic și tratament în cadrul secțiilor și departamenteelor Spitalului Universitar de Urgență București.

Concluzie: deși medicul specialist de la Spitalul „Sf. Ioan” a recomandat pacientului investigații de specialitate ce pot fi efectuate numai într-un spital dotat cu aparatură corespunzătoare (spre exemplu, Spitalul Militar Central, Spitalul de Urgență Floreasca, Spitalul Fundeni și Spitalul Universitar de Urgență București), medicul arestului invocă realizarea unui nou consult medical în CMDTA N. Kretzulescu, structură subordonată Direcție Medicale a MAI, care nu poate asigura condițiile necesare efectuării acestor investigații. Prin urmare, pentru stabilirea

cu certitudine a stării actuale de sănătate a pacientului, un simplu control medical care poate fi efectuat în orice cabinet medical trebuie coroborat în mod necesar cu investigații specifice, care se pot efectua numai în anumite unități medicale, dotate cu aparatul specifică.

Regimul alimentar

După cum s-a reținut anterior, persoana privată de libertate este diagnosticată cu o serie de afecțiuni cronice, fapt pentru care se impune un regim alimentar judiciar cu restricții alimentare.

Din discuțiile purtate cu persoana arestată a reiesit că Centrul de Reținere și Areștare Preventivă asigură hrana conform normativului în vigoare, aceasta fiind preparată la o unitate penitenciară.

Conform relatărilor, hrana din arest nu corespunde însă cerințelor din punct de vedere cantitativ și calitativ regimului alimentar necesar.

În acest context persoana privată de libertate a recurs la alimentarea exclusiv din pachetele primite prin sectorul vizită, care însă sunt limitate. În data 23.09.2015, i s-a adus la cunoștință că nu mai poate primi pachete cu alimente în această lună, întrucât a depășit cantitatea de alimente permise,

Persoana arestată a depus o petiție prin care solicită să i se aprobe primirea suplimentară de pachete cu alimente.

Respectarea confidențialității și intimității examinării medicale

În timpul discuției cu persoana arestată, aceasta a menționat că în Spitalul "Sfântu Ioan", examinarea medicală a fost efectuată, fără respectarea confidențialității și a intimității, fiind realizată în prezența agenților de escortă.

Potrivit art. 72 alin (2) din Legea 254/254 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciară în cursul procesului penal:

„(2) Examenul medical se realizează în condiții de confidențialitate, cu asigurarea măsurilor de siguranță”.

Față de cele expuse, având în vedere că privarea de liberate nu conduce la pierderea drepturilor fundamentale, în temeiul art. 29¹⁴ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „în cazurile în care se constată o încălcare a drepturilor omului prin tortură ori tratamente aplicate cu cruzime, inumane sau degradante care produc un risc imminent de afectare a vieții sau sănătății unei persoane, se elaborează un raport preliminar în regim de urgență”

Avocatul Poporului,

RECOMANDĂ

medicului și conducerii din Centrul de Reținere și Areștare Preventivă nr. 1

București, dispunerea de urgență având mătoarelor măsuri:

1. ținerea sub observație într-o secție de cardiologie cu dotări aferente în cadrul unei unități sanitare, prin prezentarea de urgență a persoanei arestate preventiv la o unitate medicală cardiologică dotată cu echipament de specialitate, care să permită investigarea pacientului conform recomandării medicului din Spitalul ”Sf. Ioan”, având în vedere **agravarea stării de sănătate în contextul antecedentelor personale patologice** la momentul efectuării vizitei de către echipa instituției Avocatul Poporului,
2. reexaminarea periodică a primirii pachetelor de către persoanele arestate preventiv și a cantității de alimente pe care acestea le pot primi în pachete, în cazul persoanelor custodiate aflate în situații medicale care impun un regim alimentar special;
3. asigurarea confidențialității și intimității examinării medicale a persoanelor arestate preventiv.

București, 25 septembrie 2015

Întocmit/Avizat: Adjunct al Avocatului Poporului, Magda Ștefănescu

Întocmit: Medic, Ionescu Mariț Marilena

Președinte: GRADO-Mihai Ioan Popescu
Consilieri, Silvia Lobonțiu

Nicolae Voicu